

АРХІТЕКТУРА та ЕКОЛОГІЯ

Художньо-декоративне оздоблення житлових будинків є надзвичайно багатим і вишуканим. Найчастіше зустрічаються рельєфи на міфологічні сюжети – зображення богів, богинь, герой та міфологічних сцен. Також зустрічаються рельєфи з алегоріями торгівлі та зображення тварин. Всі ці скульптурні зображення виконані з надзвичайною майстерністю; композиції ретельно пророблені, техніка досконала, форми ясні та логічні.

В архітектурі Львова змішалися різноманітні стилі: готика і бароко, ренесанс і романський стиль, рококо та ампір, сучасна еклектика і конструктивізм, тому прослідковується певна розкіш, надмірна деталізованість, досконалість.

У центральній частині України місто Вінниця. Забудова історичного центру Вінниці характеризується рядом цікавих тенденцій і особливостей. Так, Єрусалимка - квартал місцевої єврейської бідності є взірцем так званого «єврейського містечкового бароко», притаманного для Східного Поділля, що почало формуватися від кінця XVIII століття століття.

Наприкінці XIX - початку ХХ століття у Вінниці, як і повсюдно в тодішній Україні пануючим є еклектизм, крім того характерною особливістю архітектурного обличчя історичного центру стало використання у міській житловій і громадській архітектурі загальноєвропейських модних архітектурних стилів, в першу чергу, стилю модерн, який став одним з головних особливостей архітектури міста, а також конструктивізму.

Архітектура історичного міського середовища Вінниці досить проста, витончена, гармонійна в оздобленні та цікава у своїх формах.

Висновки. Отже, порівнюючи міста на території України, можна сказати, що кожне місто є цікавим та своєрідним: у плануванні, архітектурі, оздобленні. Всі ці особливості були сформовані у різні епохи формування міст та різні фактори впливали на їх розвиток.

Для усунення існуючих недоліків необхідна розробка цілеспрямованої програми на рівні міста чи району з ландшафтного формування міського середовища. Необхідні так само методичні розробки для практичного використання з формування візуальної комунікації та малих архітектурних форм у міському історичному середовищі.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПРОСТОРУ

А.Я. Радюк, магістрант

О.В. Чемакіна, кандидат архітектури, доцент

Національний авіаційний університет, Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. Наявність громадського простору в місті в певному сенсі є характеристикою якісного життя. Для повноцінної життєдіяльності нам потрібні різноманітні громадські прости – більші і менші, відкриті для різних подій.

Розглядаючи громадський простір з точки зору споживача, не можливо не помітити що дуже рідко архітектор залишає місце для думки

V Міжнародна науково-практична конференція
(м.Київ, 29–30 жовтня 2013 року)

громадськості. Врахування всіх потреб та створення громадського простору, який би відповідав всім необхідним якостям без участі самих споживачів цього простору – не можливе.

Мета доповіді. Аналіз громадських просторів та виявлення способів формування громадського простору.

Основні результати дослідження. Фахівці міського планування питання громадських просторів зазвичай розглядають як важливу, але далеко не єдину частину розвитку певної території. Єдиного поняття громадського простору сьогодні ще не сформувалося.

Дослідженням громадського простору міста займалось багато закордонних та вітчизняних вчених: С.Н.Арапов, С.Ф.Васильчикова, П.Велев, А.А.Кувшинов, В.А.Лавров, Б.Мейтленд, И.В.Писарский, З.В.Харитонова, В.Т.Шимко, М.В.Щубенков – ці науковці займались питанням використання та удосконалення громадських просторів.

Громадські простори займають визначену фізичну територію. На думку російського вченого, вони є неодмінною умовою існування міста. Так, В.Л. Глачев виділяє обов'язкову наявність «значного числа людей, не зайнятих виробничою діяльністю», як один з двох ознак міського існування. Якщо суспільний простір пустий, значить він не має центру тяжіння, отже, не має міської спільноти, а значить, перед нами поселення, агломерація, слобода, але не місто.

Під громадським простором мається на увазі певна міська територія, що склалася завдяки історичним, культурним, соціальним та іншими ознаками, створена для суспільного користування. Прикладами громадських просторів є території, доступні для користування населенням: парки, площи, сквери, мостові, набережні, тротуари, місця відпочинку в торгових і бізнес – центрах, дитячі майданчики, стадіони.

Характерною рисою суспільного простору є його доступність, тобто громадські простори мають такі властивості суспільного блага, як виключення суперництва і масовість.

«Місця громадського користування» – це ті частини будь-якої будівлі, земельної ділянки, вулиці, водного шляху або інших місць, які доступні або відкріti для населення, будь то постійно, періодично або час від часу, і включають будь-який комерційний, діловий, культурний, історичний, просвітній, культовий, державний, розважальний, рекреаційний, який доступний або відкритий для населення.

Отже, громадський простір – це територія, головною особливістю якої є доступність населенню незалежно від його вікових, національних, расових та інших характеристик.

Громадський простір – це також місце соціалізації, місце збору громадян, тобто воно включає поняття «соціальний простір». У роботі «Теоретичні підстави соціології простору» А.Ф.Філіппов представляє позицію німецького соціолога Георга Зіммеля, згідно з якою простір – це «шматок ґрунту», заселений людьми, наповнений їх взаємодією та практичною діяльністю, унікальне, виняткове місце розміщення тих чи інших соціальних утворень. А.Ф.Філіппов укладає, що «сens території, кордону, перебування, місця,

АРХІТЕКТУРА та ЕКОЛОГІЯ

виявляється в практиці соціального життя». Іншими словами, соціальні взаємодії громадян формують певні простори (соціальні), коли ж вони прив'язані до території, утворюються громадські простори.

Існує ряд проблем, пов'язаних з необхідністю реконструкції та управління громадськими просторами. До них відносяться:

- оснащеність громадських просторів: освітленням, засобами для зручного перебування інвалідів, дітей у візках, спортсменів (велосипедистів, ролерів);
- проблема безпеки знаходження в громадських просторах;
- неефективне використання бюджетних коштів;
- недофінансування;
- відсутність механізмів монетизації громадських просторів.

На основі проведеного дослідження вимог до формування громадського простору, я пропоную способи створення громадського простору за принципом «плейсмейкінг».

Поняття Peacemaking (миротворчі), далі «плейсмейкінг» («створення виду місця») – це свого роду принцип просторового планування, коли сам процес направляється людьми, а не архітектором.

Об'єднання людей навколо загального фізичного об'єкта також є сильним інструментом, вдалі громадські місця дають людям реальний шанс мати більше контактів з сусідами, створювати сильні місцеві громади, зароджувати відчуття єднання на довгі роки.

Рис. 1. Способи формування громадського простору

Виявлення і ліквідація стійких «болових точок». В кожному районі є незадіяні місця. Є кілька ключових моментів, через які місцеві жителі ними не користуються, наприклад: важкодоступність, відсутність зацікавленості або відсутність тіньових ділянок. Тобто для створення, громадського простору необхідно знайти найбільш вигідне місце, яке можливо використати з мінімальними його змінами.

Різке зменшення заплутаності. Коли суспільний простір занадто «запрограмовано», люди відчувають це, і якщо їм хочеться просто розслабитися, вони будуть шукати інше місце. Для успіху громадського простору вирішальне значення має хороша організація, а це означає пошук правильного балансу між простором заздалегідь передбаченої діяльності та відкритим, гнучким простором.

Скорочення втрат. Якщо простір використовується недостатньо інтенсивно, для його радикального перетворення зовсім не обов'язкові капітальні роботи. Можна влаштовувати ігрові дні, висадити квіти або облаштувати територію місцями для сидіння.

V Міжнародна науково-практична конференція
(м.Київ, 29–30 жовтня 2013 року)

Використання цифрових інструментів. Цифрові іграшки, є досить хорошим рішенням для надання людям привабливої альтернативи, вони можуть бути використані, щоб прив'язувати людей до громадських місць. Яскравим прикладом є облаштування невеликої території в кінотеатр під відкритим небом.

Розмова зацікавлених сторін. Подолання бар'єрів має вирішальне значення для успіху громадських місць. При плануванні змін потрібно розглядати кожну місцеву організацію як потенційного партнера.

Повернення лояльності людей. Коли люди зможуть задовольнити свої потреби в спілкуванні та відпочинку у своєму районі, вони будуть повертатися сюди знову.

Висновки. Отже формування громадського простору – це складний процес співпраці архітектора та спільноти, який виключає найбільшу кількість «больових точок» та повністю задоволяє громадян усіх вікових категорій та різних фізичних можливостей. Саме такі простори не тільки пропонують певний вид діяльності, а й підштовхують мешканців генерувати різноманітні сюжети його використання.

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА
В СЕЛІ ПЕТРОПАВЛІВСЬКА БОРЩАГІВКА, КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ**

О.О. Резванюк, студент

С.Г. Буравченко, доцент

Національний авіаційний університет, Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. Проблеми розвитку архітектурного середовища пов'язані з:

- інтенсивним розвитком населених пунктів;
- збільшенням чисельності населення;
- зростанням промисловості в великих містах чи селах;
- ускладненням інфраструктури міст.

Більшість архітектурних об'єктів зводяться без урахування історичної і художньо - архітектурної цінності навколошнього середовища , часто забудовуються цінні історичні ландшафти.

Важливою проблемою більше залишається зменшення відсотку ландшафтних територій у структурі села до кількості жителів, а це є одним із фактів погіршення екологічної ситуації. Це призводить до того, що збільшується негативний вплив на психоемоційний стан жителів цього населеного пункту. Негативним явищем є забудова багатоповерхівок з великою кількістю жителів, без врахування для них нормованої території під озеленення, парковки, місця відпочинку, обслуговуючих будівель та інших факторів для комфортного проживання населення.

Мета (ідея) доповіді полягає в аналізі сучасного стану проблеми забудови території села Петропавлівська Борщагівка. Для досягнення цієї мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- Проаналізувати генеральний план території Петропавлівська Борщагівка;